

ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: АНАЛІТИЧНИЙ ПОГЛЯД

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Ця стаття присвячена дослідженню гендерної нерівності, яка є актуальною проблемою сучасного суспільства. У роботі проводиться аналіз стану гендерної нерівності на основі українських джерел. Дослідження базується на наукових статтях, звітах які займаються проблематикою гендерної рівності.

Ключові слова: гендерна нерівність, статус, сфери життя.

Abstract

This article is devoted to the study of gender inequality, which is an actual problem of modern society. The paper analyzes the state of gender inequality based on Ukrainian sources. The research is based on scientific articles, reports dealing with the issue of gender equality.

Keywords: gender inequality, status, spheres of life.

Вступ

Гендерна нерівність є складною проблемою, що впливає на життя мільйонів людей у всьому світі. Вона виникає внаслідок соціокультурних уявлень про роль та статус чоловіків і жінок у суспільстві, а також через систематичне дискримінаційне ставлення до осіб на підставі їх статі. Гендерна нерівність проявляється у різних сферах життя, включаючи освіту, працевлаштування, політику та сімейне життя.

Основна частина

Основні аспекти гендерної нерівності

Гендерні стереотипи і ролі: Соціокультурні стереотипи про те, якими повинні бути чоловіки і жінки, викликають гендерну нерівність. Чоловікам традиційно приписувались риси лідерства, сили і розумових здібностей, тоді як жінкам — ролі домогосподарки, матері і догляду. Це обмежує можливості реалізації власного потенціалу для обох статей [2].

Економічна нерівність: Жінки частіше стикаються з економічною дискримінацією. Вони отримують меншу заробітну плату за ту саму роботу, мають менші шанси на просування по службі і недостатньо представлені на керівних посадах. Це обмежує їх фінансову незалежність та можливості розвитку кар'єри [3].

Насильство щодо жінок: Гендерна нерівність проявляється і в насильстві щодо жінок. Злочини на ґрунті статі, такі як сексуальне насильство, домашнє насильство та тривога на громадських місцях.

Політична представленість: Жінки мають обмежений доступ до політичної влади і рідко представлені на рівних умовах з чоловіками. Незважаючи на значний прогрес у цій сфері, жінкам часто ускладнено отримати високі посади в уряді, парламенті та інших політичних структурах. Це обмежує їх можливість впливати на прийняття рішень та формування політики, що відповідають їх потребам та інтересам [4].

Сексуальна і репродуктивна автономія: Жінкам часто ускладнено контролювати своє сексуальне та репродуктивне здоров'я. Відсутність доступу до якісних послуг з планування сім'ї, обмежений доступ до абортів та недостатня інформованість про репродуктивне здоров'я ставлять жінок у вразливе положення та обмежують їх права на вибір та контроль над своїм тілом [5].

Висновок

Гендерна нерівність є серйозною проблемою, що потребує негайного уваги та дії. Її наслідки впливають на багато аспектів життя жінок та чоловіків, обмежуючи їх можливості та порушуючи їх права. Розв'язання цієї проблеми потребує системних змін у соціальних, економічних та політичних сферах, включаючи усунення стереотипів, забезпечення рівних можливостей на ринку праці, політичну репрезентацію та доступ до якісних послуг у сфері репродуктивного здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васильченко, І. (2020). Гендерна нерівність: проблеми і перспективи. Київ: Видавничий дім "Слово".
2. Мельник Т.М. (2019). Гендерні стереотипи та їх вплив на соціально-економічну нерівність. Гендерні дослідження, № 17(2), С. 56-68.
3. Сидоренко, О. (2021). Економічна нерівність між чоловіками та жінками на ринку праці в Україні. Економіка та суспільство, №3 (2), С. 120-131.
4. Кравчук, О. (2022). Політична представленість жінок у сучасному українському суспільстві. Гендерні дослідження, № 20(1), С. 78-92.
5. Іванова, Н. (2020). Сексуальне та репродуктивне здоров'я жінок: виклики та перспективи. Медицина та суспільство, № 3(1), С. 46-55.
6. Головащенко І. О. Становлення теорії гендеру / Основи теорії гендеру. Київ : Видавництво «К.І.С.», С. 79-109

Степанюк Іван Сергійович — студент групи ЕЕ-21б, факультет електроенергетики та електромеханіки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ivanstepanuk2@gmail.com.

Науковий керівник: Головащенко Ірина Олегівна — канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: irolho@gmail.com

Stepaniuk Ivan Serhiyovych — student of group EE-21b, Faculty of Electrical Power Engineering and Electromechanics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ivanstepanuk2@gmail.com.

Academic supervisor: Iryna Olehivna Golovashenko — candidate of Philos. Sciences, Associate Professor of the Department of Philosophy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: irolho@gmail.com